

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci navrhovatele **R. F.**, za účasti **1) Krajského úřadu Královéhradeckého kraje**, Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, **2) volební strany Česká strana sociálně demokratická**, zast. zmocněncem Jiřím Martincem, adresa pro doručování : Střelecká 45, 500 02 Hradec Králové, **3) volební strany Koalice pro Královéhradecký kraj – KDU-ČSL – HDK - VPM**, zast. zmocněncem Mgr. Lukášem Janečkem, adresa pro doručování: Jana Koziny 560, 500 03 Hradec Králové, **4) volební strany Komunistická strana Čech a Moravy**, zast. zmocněncem Milanem Špássem, adresa pro doručování: Káranice 9, 503 66 Káranice, **5) volební strany Občanská demokratická strana**, zast. zmocněnkyní Bc. Věrou Šenkovou, adresa pro doručování: Vančurovo náměstí 663, 500 02 Hradec Králové, **6) volební strany Top 09 a Starostové pro Královéhradecký kraj**, zastoupené zmocněnkyní Ing. Romanou Putnovou, DiS., adresa pro doručování: Akademika Bedrny 89, 500 03 Hradec Králové a **7) volební strany VÝCHODOČEŠI**, zast. zmocněnkyní Jaroslavou Vydarenou, adresa pro doručování: U Jednoty 234, 500 03 Hradec Králové, v řízení o návrhu na neplatnost voleb do zastupitelstva Královéhradeckého kraje konaných ve dnech 12. a 13. října 2012, t a k t o :

I. Návrh se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatel se včas podaným návrhem, doručeným Krajskému soudu v Hradci Králové dne 23. října 2012 a doplněným podáním ze dne 25. 10. 2012, domáhal vydání rozhodnutí o neplatnosti voleb do zastupitelstva Královéhradeckého kraje konaných ve dnech 12. a 13. října 2012.

Navrhovatel v úvodu uvedl, že po roce 1989 byla Ústava České republiky vytvořena prozatímní politickou mocí, ale tato politická změna nebyla tvořena občany (např. formou referenda), ale byla vedena jedinci, kteří měli předpoklady vytvořit

demokratické prostředí právního státu. Místo toho, aby se v politických stranách organizovali lidé pro občanský zájem, posloužil systém politických stran k organizovanému ovládnutí řízení a správy země. Dle navrhovatele tak bylo zneužito povahy demokracie k předání moci politickým stranám. Za projev nedůvěry občanů v tento systém považoval pouhou 30% účast ve volbách. V tom, že politické strany jsou těmi subjekty, které delegují kandidáty na volební kandidátky, pak spatřoval porušení Listiny základních práv a svobod, konkrétně jejího čl. 21 odst. 1 a 4. Politické strany tak podle něj v rozporu s Listinou omezují možnost občana být volen. Tím jsou vyčleněni lidé, kteří mohou kandidovat (což jsou dle navrhovatele ti, co budou pracovat pro finanční zájmy své, korporací či strany), zatímco ostatní, kteří podobné nepravosti konat odmítají a nechtějí, jsou z dění vyřazeni. Malé strany jsou pak finančně a mediálně převálcovány.

Navrhovatel po té znovu odkázal na znění čl. 21 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. V něm se dle navrhovatele mluví o tom, že občan si může zvolit svého zástupce sám. Nastrčení zástupci politických stran tedy nejsou zástupci občana. Ten má právo zvolit si své zástupce a ne ty, kteří mu byli vnuceni, jak se to děje dnes. Takzvaný „volební zákon“ je tedy dle navrhovatele „v diametrální rozporu s příslušným ustanovením Ústavy ČR“. Ta je přitom nadřazena všem zákonům bez výjimky, a proto je dle navrhovatele jasné, že napadené „volby“ jsou s tímto zákonem v rozporu.

Navrhovatel proto žádal „okamžitou nápravu spočívající ve zrušení napadených voleb a připravení voleb nových, v nichž si lidé budou moci zvolit své zástupce tak, jak to oni budou vyžadovat (volby zespodu).“ Závěrem navrhovatel dovodil, že ze shora uvedených důvodů došlo k volebnímu podvodu ve stadiu pokusu a vyjádřil podezření z cílené manipulace s ústavními zákony.

K návrhu podal vyjádření Krajský úřad Královéhradeckého kraje. Uvedl, že podrobná úprava voleb do zastupitelstev krajů je obsažena v zákoně č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o volbách“). Kdo může podávat kandidátní listiny pro volby do zastupitelstev krajů, je upraveno v § 20 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev krajů, podle něhož kandidátní listiny pro volby do zastupitelstev krajů mohou podávat registrované politické strany a politická hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena, a jejich koalice. V této souvislosti krajský úřad konstatoval, že všechny kandidátní listiny, jež byly pro tyto volby podány, splňovaly podmínku stanovenou v § 20 odst. 1 zákona o volbách, tj. byly podány registrovanými politickými stranami nebo politickými hnutími, jejichž činnost nebyla pozastavena, či jejich koalicemi. A protože podané kandidátní listiny byly, i pokud jde o ostatní náležitosti stanovené zákonem, bezvadné, popř. závady byly ve lhůtě odstraněny, nebyl důvod je nezaregistrovat. Platná právní úprava voleb do zastupitelstev krajů neumožňuje kandidaturu nezávislých kandidátů či sdružení nezávislých kandidátů, jako je tomu u voleb do zastupitelstev obcí.

Z pohledu platného práva tak dle názoru krajského úřadu nedošlo k porušení zákona, které by mělo vliv na výsledek voleb do zastupitelstva Královéhradeckého kraje. Případné vyslovení protiústavnosti právní úpravy pak přísluší Ústavnímu soudu.

Ostatní účastníci řízení vyjádření k návrhu nepodali.

Krajský soud věc přezkoumal podle § 90 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "s. ř. s."), bez jednání, které není třeba dle citovaného ustanovení s. ř. s. nařizovat, a dospěl k následujícím zjištěním a právním závěrům.

Podle § 90 odst. 1 s. ř. s. za podmínek stanovených zvláštními zákony může se občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. V daném případě je tím zvláštním zákonem již shora citovaný zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 53 odst. 1 tohoto zákona podáním návrhu na neplatnost hlasování, neplatnost voleb nebo neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany soudu každý občan zapsaný do seznamu voličů ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva kraje zvolen, jakož i každá politická strana, politické hnutí nebo koalice, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva. Návrh je třeba podat nejpozději do 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev krajů Státní volební komisí. Dle odst. 3 může návrh na neplatnost voleb podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb.

Navrhovatel se domáhá z důvodů shora uvedených vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva Královéhradeckého kraje konaných ve dnech 12. a 13. října 2012.

Smyslem a cílem soudního přezkumu voleb není toliko zjištění, zda byl porušen zákon o volbách, ale zda porušení tohoto zákona bylo takové intenzity, že mělo za následek buď přímé ovlivnění svobodné vůle voličů, anebo jeho důsledkem byl vznik rozporu mezi skutečně projevenou vůlí voličů ve volbách na základě provedeného hlasování a skutečně zjištěnými a vyhlášenými výsledky voleb postupem upraveným dle příslušných ustanovení zákona o volbách, a to vždy ve vztahu ke zvoleným kandidátům. V případě, že soud zjistí porušení zákona o volbách zmíněné intenzity, pak k nápravě takového porušení je oprávněn aplikovat jen výše uvedené zákonem stanovené právní prostředky.

Prvotním předpokladem shora vymezeného postupu soudu je podání srozumitelného, jasného, nepochybného a kvalifikovaného návrhu, jehož meritem by v případě návrhu na neplatnost voleb mělo být přesné a podrobné vymezení skutkových a právních důvodů, pro které navrhovatel platnost voleb napadá. Soud

totiž není dalším volebním orgánem ve volebních věcech, či snad nějakým dalším státním orgánem pověřeným k všeobecnému dozoru nad volbami, jenž by byl pověřen ex officio, nad rámec skutkových a právních tvrzení vymezených v návrhu, vyhledávat případná jednotlivá porušení zákona o volbách a sjednávat nápravu. V tomto řízení tedy platí zásada dispoziční, podle níž je procesní iniciativa dána do rukou účastníků, nikoliv soudu. Je proto vždy v zájmu navrhovatele, aby v návrhu uvedl dostatek skutkových a právních tvrzení, tj. aby uvedl veškeré skutkové a právní důvody, na základě kterých nejenže si on sám laicky myslí, že došlo k porušení volebního zákona, ale že jím uvedené skutkové a právní důvody musí být již samy o sobě schopny vyvolat úvahu soudu o možném závažném porušení volebního zákona zmíněné intenzity, přičemž pro úspěšnost návrhu v něm nestačí uvést jen pouhá podezření či pochybnosti týkající se porušení volebního zákona.

Těmto požadavkům ale posuzovaný návrh nedostál. Z jeho obsahu je totiž zřejmé, že navrhovatel napadá obecně volební systém jako takový, zejména pak tu skutečnost, že kandidáti pro volby do zastupitelských sborů jsou vybíráni politickými stranami, nikoliv občany, v čemž navrhovatel vidí rozpor volebních zákonů s ústavním pořádkem, konkrétně s čl. 21 odst. 1 a 4 Listiny základních práv a svobod. Z toho důvodu se domáhá změny volebního systému, která by tento jím tvrzený ústavní nedostatek eliminovala. Neuvedl ale jediný konkrétní skutkový či právní důvod, který by se týkal porušení zákona o volbách v souvislosti s dotčenými volbami do zastupitelstva Královéhradeckého kraje a pro který by měly být tyto volby neplatné.

Na zásadách, které navrhovatel volebnímu systému vytýká, jsou založeny v podstatě všechny zákony, které upravují proces voleb do různých zastupitelských sborů. Námitku žalobce, že tyto zásady jsou v rozporu s Listinou základních práv a svobod, však není oprávněn řešit soud v rámci volebního soudnictví v souvislosti s posuzováním platnosti konkrétních voleb. Taková pravomoc mu zákonem dána není. K postupu dle čl. 95 odst. Ústavy České republiky pak krajský soud důvod neshledal.

Dlužno také s ohledem na vznesené výtky konstatovat, že zákon o volbách nespojuje neplatnost voleb s počtem ve volbách hlasujících osob. Krajský soud dále dodává, že nemá coby soud volební pravomoc zrušit napadené volby a nařídit přípravu voleb dalších, které by se navíc měly konat za jiného právního rámce, jak se dožadoval navrhovatel. Takové pravomoci volebních soudů si nelze rozumně představit ani v rámci úvah de lege ferenda, neboť by tím došlo k výraznému narušení rovnováhy mezi mocí soudní, výkonnou a zákonodárnou.

Jak už krajský soud shora uvedl, žalobě na neplatnost voleb může vyhovět pouze za předpokladu, že bylo prokázáno porušení ustanovení příslušného volebního zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb. Protože ve skutečnostech uváděných navrhovatelem takové porušení zákona o volbách neshledal, nezbylo mu, než návrh na vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva

Královéhradeckého kraje konaných ve dnech 12. a 13. října 2012 jako nedůvodný zamítnout.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s. Dle něj nemá žádný z účastníků řízení ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.). Kasační stížnost ve věcech volebních je nepřípustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

V Hradci Králové dne 7. listopadu 2012

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu